

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Paul Davies AS
Chair, Economy, Trade & Rural Affairs Committee
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

07 Mawrth 2022

Annwyl Paul,

Diolch am adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig ar eich gwaith craffu ar Gyllideb Ddrafft y Llywodraeth 2022 - 23. Amgaeaf ymateb i'r argymhellion yn y bennod gyntaf sy'n ymwneud â'm cyfrifoldebau portffolio.

Yn gywir,

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd

Ymateb i adroddiad Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig - Gwaith Craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2022/23.

Argymhelliad 1

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau bod gan Awdurdodau Lleol yr adnoddau priodol i orfodi Cynllun Lles Anifeiliaid i Gymru 2021-26.

Ymateb: Derbynn

Mae ein Cynllun Lles Anifeiliaid pum mlynedd i Gymru yn un trawsbynciol ac yn ymgorffori'r pedwar ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu o ran lles anifeiliaid a gedwir. Mae'n amlinellu hefyd sut y byddwn yn integreiddio pob math o waith polisi lles anifeiliaid parhaus, gan gynnwys canllawiau statudol ar gyfer y Rheoliadau presennol, trwyddedu arddangosion anifeiliaid, microsglodynnu cŵn a chathod, lles anifeiliaid sy'n cael eu cludo, a Chodau Ymarfer. Cydnabyddir yr angen i adolygu'r ddeddfwriaeth bresennol ar les anifeiliaid, ynghyd â chynnal rhywfaint o hyblygrwydd pe bai angen camau polisi newydd. Yn olaf, mae'r cynllun yn mynd i'r afael â sut, lle y bo'n briodol, y byddwn yn cydweithio â gweinyddiaethau eraill y DU i gyflawni ein hamcanion er lles anifeiliaid yng Nghymru a thu hwnt.

Mae gweithio mewn partneriaeth yn allweddol i lwyddiant ein cynllun sy'n cydnabod rôl orfodi Awdurdodau Lleol, yn enwedig mewn perthynas â'r ymrwymiad yn y Rhaglen Lywodraethu i wella'r cymwysterau ar gyfer arolygwyr lles anifeiliaid i godi eu statws proffesiynol. Ar hyn o bryd, mae'r Prosiect Gorfodi Awdurdodau Lleol a ariennir gan Lywodraeth Cymru yn gwneud cyfraniad allweddol at y gwaith o gyflawni'r ymrwymiad hwn. Bellach yn ei ail flwyddyn, mae'r prosiect yn gwella hyfforddiant swyddogion gorfodi Awdurdodau Lleol ac yn gwneud gwell defnydd o adnoddau presennol o fewn Awdurdodau Lleol ledled Cymru. Mae'r prosiect, a oedd yn canolbwyntio ar Fridio Cŵn i ddechrau, wedi ehangu i gynnwys gorfodi ein system drwyddedu a gyflwynwyd yn ddiweddar mewn perthynas â Gwerthu Anifeiliaid Anwes drwy Reoliadau Lles Anifeiliaid (Trwyddedu Gweithgareddau sy'n Ymwneud ag Anifeiliaid) (Cymru) 2021. Mae'r ehangu hwn wedi'i gefnogi gan adnoddau ychwanegol gan Lywodraeth Cymru dros ddwy flynedd i alluogi recriwtio arbenigedd pellach drwy swyddogion trwyddedu anifeiliaid pwrpasol i ddarparu'r hyfforddiant arbenigol angenrheidiol a bydd y gost yn cael ei thalu drwy gyllidebau presennol.

Goblygiadau Ariannol – Dim.

Argymhelliad 2

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Mae'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd a'r Gweinidog Newid Hinsawdd yn cydweithio i sicrhau y dylid cynyddu cyllid 'cymorth grant' craidd Cyfoeth Naturiol Cymru i adlewyrchu'r llwyth gwaith

cynyddol a grëir yn sgil gorfodi Rheoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol) (Cymru) 2021 fel ag y maent.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Ar ôl cwblhau ei adolygiad sylfaenol yn ddiweddar, mae CNC yn gweithio gyda swyddogion Llywodraeth Cymru i gyd-gynllunio cytundebau lefel gwasanaeth ar gyfer pob maes polisi/cyflenwi sy'n diffinio'r lefel ddisgwyliedig o wasanaeth, y metrigau a ddefnyddir i fesur perfformiad y gwasanaeth hwnnw a'r cyllid cysylltiedig sy'n ofynnol i ddarparu'r gwasanaeth y cytunwyd arno. Bydd y gwaith o ddatblygu'r cytundebau lefel gwasanaeth yn cael ei gwblhau erbyn mis Hydref 2022, a rhagwelir y byddant yn cynnwys gweinyddu Rheoliadau Adnoddau Dŵr (Rheoli Llygredd Amaethyddol) (Cymru) 2021. Os felly, bydd y gwaith o ddatblygu'r cytundebau lefel gwasanaeth yn archwilio'r berthynas rhwng cyflawni swyddogaethau statudol sy'n bodoli eisoes sydd wedi'u dwyn ymlaen o fewn y Rheoliadau, gan gynnwys y swyddogaethau hynny na fyddant yn cael eu disodli tan ddiwedd y cyfnodau pontio perthnasol, ac unrhyw gyfrifoldebau newydd.

Bydd y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd a'r Gweinidog Newid Hinsawdd yn cydweithio i sicrhau bod cyllid Cyfoeth Naturiol Cymru yn adlewyrchu'r cytundebau lefel gwasanaeth fel y bo'n briodol.

Argymhelliad 3

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru neilltuo cyllid clir ar gyfer ymgysylltu â ffermwyr ynghylch pontio i fodel newydd o gymorth ffermio.

Ymateb: Derbyn

Mae cyllid ar gyfer ail gam y cyd-gynllunio wedi'i ddyrannu. Bydd y gwaith hwn yn cychwyn ym mis Gorffennaf 2022, gan gasglu barn ac adborth ffermwyr ar y Cynllun Ffermio Cynaliadwy arfaethedig. Yna, bydd ymgynghoriad ar ein cynigion terfynol yn dilyn yn 2023. Mae rhaglen allgymorth i ffermwyr hefyd yn cael ei chwmpasu ar gyfer 2024 cyn lansio'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy yn 2025.

Argymhelliad 4

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Mae'n rhaid i Lywodraeth Cymru ystyried y gwaith gweinyddol ychwanegol a grëir gan y nifer fawr o gontractau unigryw arfaethedig o dan y Cynllun Ffermio Cynaliadwy, a dyrannu cyllid yn unol â hynny.

Ymateb: Derbyn

Bydd dadansoddiad cost a budd, a fydd yn ystyried costau gweinyddol cyflawni'r Cynllun Ffermio Cynaliadwy arfaethedig, yn cael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r Bil Amaethyddiaeth. Rydym hefyd yn gofyn am adborth gan ffermwyr ar strwythur y Cynllun yn ail gam y cyd-gynllunio.

Argymhelliad 5

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai'r Gweinidog barhau i bwysu ar Lywodraeth y DU i ailystyried y fethodoleg ar gyfer pennu cyllid i ddisodli cyllid yr UE ar gyfer cymorth amaethyddol a mynd i'r afael â'r diffyg yn y cyllid ar gyfer 2021-22. Dylai adrodd yn ôl i'r Pwyllgor ar y canlyniad cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

Ymateb: Derbynn

Mae Llywodraeth y DU wedi gwrthod trafod dro ar ôl tro y pryderon y mae Llywodraeth Cymru (a'r llywodraethau datganoledig eraill) wedi tynnu sylw atynt mewn perthynas â'r fethodoleg a ddefnyddiwyd.

Ysgrifennodd y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol at Brif Ysgrifennydd y Trysorlys, ar y cyd â Gweinidogion Cyllid o weinyddiaethau'r Alban a Gogledd Iwerddon, ym mis Hydref 2021. Nododd ein pryderon cyffredin am y fethodoleg ar gyfer cyllid i ddisodli cyllid yr UE, ac mae wedi gofyn am i hon gael ei hailystyried. Ni chafwyd ymateb gan Lywodraeth y DU.

Aeth y Gweinidog Cyllid ati i godi hyn eto yn uniongyrchol gyda'r Prif Ysgrifennydd yng nghyfarfod pedairochrog y Gweinidogion Cyllid ar 12 Ionawr, gan nodi bwriad Llywodraeth y DU i ymestyn y fethodoleg hon i gyllid i ddisodli'r Cronfeydd Strwythurol. Bydd hyn yn arwain at golli bron i £1 biliwn o gyllid i Gymru.

Byddaf yn parhau i roi gwybod i'r Pwyllgor am yr ymdrechion i bwysu ar Lywodraeth y DU i ailystyried y fethodoleg ar gyfer pennu cyllid ailosodiad yr UE ar gyfer cymorth amaethyddol a mynd i'r afael â'r diffyg cyllid ar gyfer 2021-22. Rwy'n ddiolchgar am y gefnogaeth drawsbleidiol gan y Pwyllgor a chroesewir eich sylwadau parhaus ar y mater hwn.

Goblygiadau Ariannol – Dim. Ystyrir ei bod yn annhebygol iawn y bydd Llywodraeth y DU yn ailystyried ei fethodoleg nac yn gwneud unrhyw beth i fynd i'r afael â'r diffyg o £242 miliwn mewn cyllid a ddarperir ar gyfer cymorth gwledig ym mlynnyddoedd ariannol 2021/22, 2022/23 neu 2023/24. Ystyriwyd y sefyllfa hon yng Nghyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2021.

Argymhelliad 6

Mae'r Pwyllgor yn argymhell y canlynol:

Dylai Llywodraeth Cymru ysgrifennu at y Pwyllgor i egluro'r dyraniadau cyllidebol ar gyfer ei swyddogaethau o ran pysgodfeydd.

Ymateb: Derbyn

Y Gyllideb Adnoddau gyffredinol ar gyfer y Cam Gweithredu 'Pysgodfeydd a dyframaethu gan gynnwys gorfodi Pysgodfeydd Cymru', a ddarparwyd yn nhabl Llinellau Gwariant y Gyllideb Ddrafft a'r papur tystiolaeth, oedd £5.813 miliwn. Nodir hyn yn y tabl isod.

Adeg cyhoeddi'r Gyllideb Ddrafft, roedd Llinell Wariant yn y Gyllideb 2830 Cynlluniau Pysgodfeydd yn cynnwys £2.1 miliwn a ddyrannwyd ar gyfer cyllid i ddisodli cyllid yr UE, a fydd yn cael ei drosglwyddo i Linell Wariant yn y Gyllideb 2870 Pysgodfeydd cyn gynted â phosibl er mwyn alinio'r maes gwaith hwn yn well ar gyfer polisi pysgodfeydd. Linell Wariant yn y Gyllideb 2830 Cynlluniau Pysgodfeydd yw'r cyfraniad domestig yn unig ar gyfer y rhaglen EMFF bresennol, ac mae'n dod i £565,000.

Mae'r gyllideb Adnoddau Cyllidol ar gyfer Pysgodfeydd (Linell Wariant yn y Gyllideb 2870) yn 2022-23 ychydig dros £4.5 miliwn (£4.674 miliwn), a £574,000 o Adnoddau Anghyllidol (Dibrisiant) wedi'u dyrannu ar gyfer y Fflyd Llongau (Cyfanswm o £5.248 miliwn)

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r trosglwyddiadau disgwylidig i'r gyllideb ar gyfer Llinellau Gwariant yn y Gyllideb Pysgodfeydd a Cynlluniau Pysgodfeydd (Cynlluniau Pysgodfeydd a Ariennir gan yr UE yn flaenorol) y cyfle nesaf posib.

BEL Description	BEL Number	Control	2022-23 Draft Budget	Budget Adjustments to be Actioned	2022-23 Final Budget
Fisheries Schemes	2830	Fiscal Resource	2,665	-2,100	565
Fisheries	2870	Fiscal Resource	2,574	2,100	4,674
Fisheries	2870	Non-Fiscal Resource	574	0	574
TOTAL			5,813	0	5,813

Bydd y gyllideb Pysgodfeydd yn ariannu amryw o faterion statudol a pholisi yn y meysydd canlynol:

- Rheoli a Gorfodi, gan gynnwys Systemau Digidol Pysgodfeydd
- Polisi Pysgodfeydd Domestig
- Gofynion Tystiolaeth Pysgodfeydd
- Masnach Pysgodfeydd.

Dylai'r Pwyllgor nodi mai cyfrifoldeb y Gweinidog Newid Hinsawdd yw cyllidebau Morol bellach, a bod dyraniadau wedi'u cynnwys yn ym Mhrif Grŵp Gwariant Newid Hinsawdd.